

Павло Андрійович Байдебуря (1901-1985)

Український письменник та журналіст часів Голодомору 1932-1933. Редактор газети «Вуглекоп» (1930-1933), редактор видавництва «Література та мистецтво» (1933-1934). Член Спілки письменників СРСР з 1934 року.

Після Другої світової очолював Донецьку організацію Спілки письменників України (1944-1958, 1965-1968).

Біографія

Народився 1 березня 1901 в с. Нерубайка Новоархангельського р-ну Кіровоградської області у селянській родині.

У 1920-х роках переїхав до Донбасу. З 1922 по 1924 рік брав участь у війнах на території колишньої Російської імперії.

Перші публікації - у журналі «Забой» та «Гарт». Публікувався в донецьких газетах. Працював на шахті № 2 «Краснодон», потім редактором шахтної газети «Вуглекоп». 1930 закінчив факультет журналістики Комуністичного університету імені Артема. У Харкові Байдебура був завідувачем відділу газети «Харківський пролетар», оргсекретарем Харківської організації союзу письменників України, редактором республіканського видавництва «Мистецтво і культура».

Під час війни Сталіна із Німеччиною зголосився у військо СРСР. Працював кореспондентом військової газети «Прапор Батьківщини». Автор оповідань про життя донецьких шахтарів, оповідань для дітей («Діти шахтарів», 1949; «Таємниця степового шурфу», 1956).

26 січня 1985 року Павло Андрійович помер. Похований на Мушкетівському кладовищі Донецька.

2001 у Донецьку опубліковано «Вибрані твори» Байдебури.

Нагороди та вшанування

- ❖ Павла Байдебуру нагороджено орденом Дружби народів, орденом Знак Пошани, двома орденами Трудового Червоного Прапора та медалями.
- ❖ 1976 року Павлові Байдебурі присвоєне звання «Почесний громадянин Донецька».
- ❖ Ім'ям Байдебури названо одну з вулиць Донецька.
- ❖ На честь Павла Андрійовича засновано обласну літературну премію його імені.
- ❖ В Донецьку на будівлі, в якій жив П. Байдебура з 1948 по 1971 рік, встановлено меморіальну дошку

Творчість

Збірки оповідань і нарисів

- «Біля врубівки» (1931)
- «На плитах» (1932)
- «Шахта № 10» (1932)
- «Протест» (1932)
- «Вугільні дні» (1933)
- «Сюрприз» (1936)
- «На оновленій землі» (1936)
- «Гобелен» (1940)
- «Відповідь» (1941)
- «Земля Донецька» (1944)
- «Рідні горизонти» (1947)
- «Дети шахтеров» (1949)
- «Перші пригоди» (1954)
- «Кривою дорогою» (1959)
- «Оповідання про друзів» (1959)

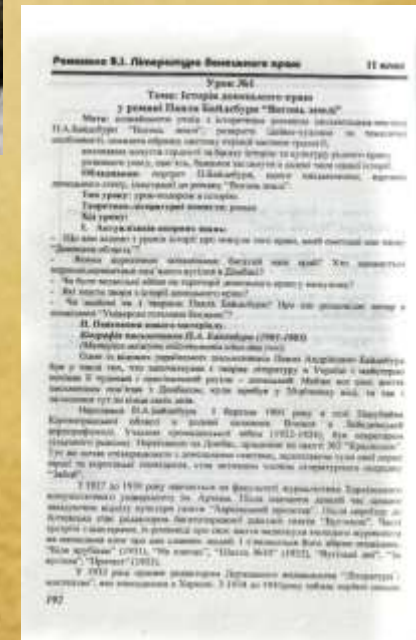
- «Шахтарські посланці» (1960)
- «Як ми шахту будували» (1960)
- «Молодий заспів» (1961)
- «Його романтика» (1964)
- «Були у Леніна» (1969)

Збірки повістей

- «Таємниця степового шурфу» (1956)
- «Вогонь землі» (1967)
- «Молодой запев» (1968)
- «Зустріч» (1969)
- «Зелене полум'я» (1970)
- «Іскри гніву» (1974)
- «На степовому розгоні» (1976)
роману
- «Вогонь землі» (1979, 1981)

На допомогу в освітянському процесі

Література про письменника

- ❖ Українська радянська енциклопедія : у 12 т. / гол. ред. М. П. Бажан ; редкол.: О. К. Антонов та ін. — 2-ге вид. — К. : Головна редакція УРЕ, 1974–1985.
- ❖ Байдебура Павло. Вибрані твори. Спогади про письменника. Статті: Укл.: Ю. Байдебура / За заг. ред. проф. А. Загнітка. — Донецьк: Східний видавничий дім, 2001. — 231 с.
- ❖ Письменники Радянської України. 1917—1987: Біобібліографічний довідник/ Упорядники В. К. Коваль, В. П. Павловська.— К.: Рад. письменник, 1988. — 719 с.
- ❖ Письменники Радянської України: Біобібліографічний довідник /Упорядник Олег Килимник. — К.: Рад. письменник, 1960. — 579 с.
- ❖ Постаті. Нариси про видатних людей Донбасу. — Донецьк: Східний видавничий дім, 2011. — 216 с.
- ❖ Невтомний трудівник: 95 років від дня народження П. А. Байдебури // Знаменні і пам'ятні дати Донецької області в 1996 році. — Донецьк, 1995. — С. 45–50;
- ❖ Співець землі Донецької: До 100-річчя від дня народження П. А. Байдебури (1901–1985) // Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2001 рік. — Донецьк, 2000. — С. 35–38.
- ❖ Байдебура Ю. П. Спогади про П.Байдебуру // Календар знаменних і пам'ятних дат Донецької області. 2006 рік. — Донецьк, 2005. — С. 63–66.